

Varičak

Slika 1. Teodor Varičak

Slika 2. Suradnici prof. dr. Teodora Varičaka. Snimljeno na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, pedesetih godina 20. stoljeća. Teodor Varičak čući prvi s desna.

Slika 3. Maturanti koprivničke gimnazije u lipnju 1926. godine. Teodor Varičak stoji u drugom redu šestu s lijeva.

Slika 4. Skupina članova kluba Akademičara u Koprivnici. Teodor Varičak prvi s desna (u pozadini realna gimnazija)

Slika 5. Na jednom znanstvenom skupu, akademik Teodor Varičak treći s lijeva

Dr. med. Milivoj KOVAČIĆ

KOPRIVNIČKI AKADEMIK TEODOR VARIČAK (1907.-1977.)

PODRIJETLO OBITELJI VARIČAK

*P*rije trideset i više godina počeo sam prikupljati povijesnu i arhivsku građu, foto dokumentaciju i usmenu predaju o životu i djelovanju poznatih i znamenitih ljudi rođenih u Koprivnici ili koji su dulje vremena uspješno djelovali u ovom gradu i Podravini. Pri tom sam susretao mnoga prezimena koja su uobičajena i prilično česta u ovim krajevima, ali sam na prezime Varičak naišao tek početkom dvadesetog stoljeća, a spominje se 1901. godine. Bio je to Dušan Varičak, porezni oficijal, tj. državni niži činovnik ili službenik u poreznom uredu u Koprivnici. Taj je ured u vrijeme Austro-Ugarske monarhije pripadao u područje financijskog ravnateljstva u Varaždinskoj županiji.

O porijeklu Varičaka nisam uspio naći vjerodostojne dokumente, jedino sam dobio usmene podatke od ing. Boška Varičaka - Keranovića iz Zagreba. Prema njemu Varičaki dolaze oko 1611. iz zapadne Hercegovine u Liku. Naseljavaju se u središtu Kosinja na tzv. Varičakovu glavicu, tj. kraj koji se nalazi kod današnjeg Frkovićeve mosta. Most je projektirao 1925. dipl. ing. Milivoj Frković (1887.-1946.). Varičaki su bili zemljoradnici, ali su se osim obrađivanja zemlje bavili i stočarstvom, točnije ovčarstvom. Ljeti su boravili s ovcama na ispaši po obližnjim padinama Velebita. Po povratku u ispaše preostali dio godine bavili su se obradom prilično plodne zemlje uz tok rijeke Like.

Najpoznatiji iz ondašnje obitelji Varičak bio je Mihajlo koji je postao časnik u vojsci baruna Josipa Jelačića. Mihajlo je vojničku karijeru započeo već s četrnaest godina postavši bubnjar u Jelačićevoj vojnoj postrojbi. Poslije se istaknuo hrabrošću u mnogim vojnim pohodima i bitkama. Godine 1848. kao topnički satnik s Jelačićevom vojskom prelazi Dravu kod Varaždina na pohodu u Mađarsku. Vojničku je karijeru uspješno završio kao pukovnik dobivši mnoga vojnička odličja za hrabrost i navodno plemićki naslov s odgovarajućim grbom. Umro je u Zagrebu 1909. kao posljednji živući časnik iz vojske proslavljenog vojskovođe i hrvatskog bana Jelačića. Po potrebi vojne službe službovao je u raznim mjestima i gradovima gdje su bile smještene vojne jedinice Austro-ugarske monarhije, na primjer u Petrinji i Sisku. U Sisku mu se godine 1879. rodio sin Dušan koji je ondje završio osnovno i srednje obrazovanje i zatim tamo postao i vježbenikom odnosno službenikom poreznog ureda koji je tada potpadao u područje financijskog ravnateljstva zagrebačkog u Zagrebačkoj županiji. Podatak sam pronašao u knjizi "Imenik dostojanstvenika, činovnika i javnih službenika Kraljevine Hrvatske i Dalmacije" iz 1900. koji je tada izdala Kr. Hrv. Slav. Dal. Zemaljska vlada. U istoj knjizi za 1901. u dijelu pod naslovom Kraljevski porezni uredi tiskano je u popisu poreznih ureda financijskog ravnateljstva varaždinskog: "Dušan Varičak kr. financijski oficijal kod poreznog ureda u Koprivnici".

DUŠAN VARIČAK OSNIVA OBITELJ U KOPRIVNICI

Spletom okolnosti zbog kojih je došao iz Siska na službu u Koprivnicu, nakon tri godine rada i boravka kao porezni službenik u poreznom uredu, Dušan Varičak se u studenom 1904. godine oženio Koprivničankom Petronilom Gorničec, osnovao obitelj i u vremenu od 1905. do 1910. dobio četiri sina. Jedan je od njih, imenom Teodor, postao član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. On je do sada prvi i jedini akademik koji se rodio, odrastao i završio osnovno školovanje, gimnaziju te položio ispit zrelosti (veliku maturu) u Koprivnici. Prema knjizi rođenih iz 1881. Petronila je rođena 2. travnja te godine kao kći koprivničkog obrtnika bravara Franje Gorničeca i kućanice Kristine Andrašek. Roditelji su stanovali u ulici Donji Banovec gdje je Petronila i rođena. U svim kasnijim službenim dokumentima ona nosi ime Petra.

Prvorodeni sin Milan umro je kao dijete od nekoliko mjeseci života. Drugi sin Čedomil rođen je u travnju mjesecu 1906. u Koprivnici. Osnovnu školu i osam razreda gimnazije pohađao je u rodnom gradu i tu položio ispit zrelosti. Poslije uspješno završenog Medicinskog fakulteta u Zagrebu opredjeljuje se za vojnog liječnika i u toj službi ostaje sve do umirovljenja. Treći sin Teodor rodio se 30. travnja 1907. Nakon osnovne škole, gimnazije i položenog ispita zrelosti u lipnju 1926. na koprivničkoj realnoj gimnaziji u jesen iste godine upisuje se na Veterinarski fakultet u Zagrebu. Poslije položenog diplomskog ispita postaje najprije asistent, pa docent i napokon profesor histologije i embriologije na tom fakultetu. Najmlađi sin Branko rođen je 1. siječnja 1910. u Koprivnici gdje se i školovao. Poslije velike mature 1930. upisuje se na Pravni fakultet u Zagrebu. Dugo je godina uspješno djelovao u pravnoj struci, uglavnom u Zagrebu, gdje je i umro i pokopan na Mirogoju.

Prema podacima iz đачke knjižice o uspjehu i vladanju Teodora Varičaka, učenika osmog razreda realne gimnazije u Koprivnici za školsku godinu 1925.-26. vidljivo je da je živio u Frankopanskoj ulici broj 1040. Kako je u tom dokumentu naveden stari broj kuće od prije 72 godine nisam uspio ustanoviti koja bi to danas bila kuća. U njoj se najvjerojatnije rodio Teodor, a porodu je bila nazočna ondašnja gradska babica, primalja Anka Lajtmajer, kao što je vidljivo iz knjige rođenih za 1907. Obitelj Varičak živjela je u Koprivnici do 1932., kada je Dušan Varičak po službenoj dužnosti premješten za upravnika poreznog ureda u Viroviticu.

ŽIVOTNI PUT AKADEMIKA TEODORA VARIČAKA

Teodor Varičak rođen je u slobodnom i kraljevskom gradu Koprivnici, od oca Dušana Varičaka i majke Petronile - Petre, kućanice. Djetinjstvo je proveo u rodnom gradu uz dva brata; Čedomila i Branka. Dječaćku pučku školu ili prva četiri razreda završio je s odličnim uspjehom. Poslije uspješno završenih osam razreda koprivničke državne realne gimnazije i položenog ispita zrelosti s vrlo dobrim uspjehom (20. lipnja 1926.), priznata mu je zrelost za sveučilišno obrazovanje i školovanje. Za vrijeme gimnazije bio je, osim učenja i redovitog pohađanja nastave, aktivan u srednjoškolskom udruženju prijatelja prirode i đачkom Ferijalnom savezu, podružnice u Koprivnici koja je uspješno djelovala od 1925. U tim je udruženjima aktivno nastavio djelovati još nekoliko godina i kao student Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. Zajedno s bratom Čedomilom radi od 1923. godine na osnivanju meteorološke stanice u Koprivnici u suradnji s Geofizičkim zavodom iz Zagreba.

Teodor piše u ondašnjim "Koprivničkim novinama" dva članka "Meteorološka stanica u Koprivnici"

u kojima obrazlaže važnost meteorologije za poljoprivredu, javne radove, promet i cijelu javnu privredu. Prikupljao je zajedno s Čedomilom novčanu pomoć od građana za nabavu osnovnih aparata za djelovanje stanice (psihrometra, higrometra, aparata za mjerenje oborina, vlage, temperature, smjera i jakosti vjetera itd.). Od gradskog zastupstva ishodio je mjesto gdje će stanica biti postavljena i odluku da će je gradska uprava dati propisno ograditi. Zahvaljujući poticaju, ustrajnosti i upornosti braće Varićak, mala meteorološka stanica započinje djelovati 1. ožujka 1924. godine. Prvim dobrovoljnim djelatnikom ili tzv. "opažačem" službeno je postavljen tadašnji predsjednik Srednjoškolskog udruženja prijatelja prirode, sedmogimnazijalac Čedomil Varićak, a njegovim zamjenikom njegov brat Teodor, koji je u to vrijeme polazio šesti razred gimnazije. Teodor je o meteorologiji i njezinoj važnosti u suvremenom svijetu, a napose o meteorološkoj stanici u Koprivnici napisao opširan članak na pola stranice u ondašnjim Koprivničkim novinama, 19. srpnja 1926. Kada je na koprivničkoj gimnaziji 1925. osnovana i započela aktivno djelovati podružnica ferijalnog saveza pod vodstvom poznatog ljubitelja prirode i izletništva profesora Ive Klučke, odmah se u nju učlanio i postao aktivan osmogimnazijalac. Sudjelovao je na prvim izletima koji su održani na Kalniku, Medvednici i Plitvičkim jezerima. Iako je u jesen 1926. postao student veterine u Zagrebu, ostao je stalno vezan za svoj rodni grad, pa je za studente iz Koprivnice i okolice, koji su željeli biti članovi Ferijalnog saveza osnovao akademsku podružnicu u Koprivnici. U obavijesti koju je objavio u Koprivničkim novinama 1927. pod naslovom "Ferijalni savez", potpisao se kao "Pročelnik: Teodor Varićak, stud. vet. med."

Čedomil kao student medicine i Teodor aktivno djeluju u klubu Akademičara u Koprivnici. U "Koprivničkim novinama" od 27. kolovoza 1927. Čedomil je napisao opširan članak "Potreba čitaonice i knjižnice u Koprivnici", u kojem obrazlaže važnost knjižnice ne samo za intelektualce nego i za široke narodne slojeve. Prikupljanjem knjiga među građanima i donacijama Klub Akademičara je uspio za nekoliko godina otvoriti knjižnicu i čitaonicu, koja je djelovala u vlastitoj društvenoj prostoriji s manjim prekidima sve do početka Drugog svjetskog rata.

STUDIJ VETERINE I DJELOVANJE NA VETERINARSKOM FAKULTETU U ZAGREBU

Abiturijent Teodor Varićak upisuje se na Veterinarski fakultet u jesen 1926. Položivši sve propisane ispite iz prve, već na drugoj godini studija postaje demonstrator na Zavodu za fiziologiju, a na trećoj i četvrtoj na Zavodu za Anatomiju. Nakon odslušanog ljetnog semestra 1929./30. i položenog apsolutorija završio je veterinarski studij. U dokumentu o završenom apsolutoriju stoji: *"APSOLUTORIJ. Mi rektor i Dekan Fakulteta Veterinarskoga u Sveučilištu Kraljevstva Jugoslavije u Zagrebu, svjedočimo ovom ispravom da je gospodin Varićak Teodor rođen god. 1907. u Koprivnici u Kraljevini Jugoslaviji dokazavši sposobnost za akademičke nauke svjedodžbom zrelosti državne realne gimnazije u Koprivnici od 20. juna 1926. godine broj 15 bio primljen u broj građana kr. sveučilišta Našega i od početka polugodišta zimskog 1929./30. svršio veterinarske nauke, te u tom vremenu polazio sve naučne predmete. Vladanje mu bijaše akademskim propisima posve primjerno. Čemu za potvrdu potpisasmo ovdje imena svoja. U Zagrebu, dne 13. juna 1930."*

Dr. Belobrk, v. r.
Kr. sveučilišta

Dr. Jurak Ljudevit, v. r.
rektor veterinarskog fakulteta o. g. dekan

Poslije apsolutorija na Veterinarskom fakultetu, upisuje se na Medicinski fakultet u Zagrebu radi studija humane anatomije. Kod svjetski poznatog anatoma i pedagoga prof. dr. Drage Perovića odslušao je sva četiri semestra u kojima se predaje anatomija čovjeka. (Kao student medicine, ali sedamnaest godina poslije toga, imao sam i ja priliku i čast slušati Perovićeva predavanja iz anatomije na Anatomskom zavodu Medicinskog fakulteta u Zagrebu te položiti ispit). Varićak je veterinu diplomirao u siječnju 1934. godine i odmah nastupio na mjesto asistenta volontera u Zavodu za histologiju i embriologiju. U rujnu mjesecu te godine imenovan je za asistenta pripravnika, a uskoro dobiva i temu za doktorsku disertaciju pod naslovom "Razvoj mlina kokoši". Krajem 1935. završava doktorsku disertaciju, a 31. siječnja 1936. godine promoviran je u čast doktora veterinarske medicine. Diplomu su potpisali: prof. promotor dr. Ljudevit Jurak. Rector, dr. s. Hondl. Dr. Lovro Bosnić, H.T. Decanus. Na poledini diplome piše: "Gradsko poglavarstvo u Zagrebu. Politički XI odsjek. Ovime se uredno potvrđuje, da je Dr. Varićak Teodor upisan u imeniku zavičajnika Općine grada Zagreba pod tekućim brojem: 44 228. Ujedno se potvrđuje, da je diploma provedena u popisu akademskih titula pod tekućim brojem: 1. 643. Taksa od 20.-dinara plaćena. U Zagrebu, dne 13. kolovoza 1941. Za Gradskog načelnika senator Boić."

Kao stipendist Humboldtove zaklade boravio je od listopada 1936. do veljače 1938. godine na specijalizaciji u Zavodu za anatomiju Medicinskog fakulteta u Würzburgu. Od kolovoza 1938. godine nalazi se na usavršavanju iz anatomije, histologije i embriologije u Zavodu za anatomiju Veterinarskog fakulteta u Leipzigu. Naslov privatnog docenta stječe u jesen 1940. godine, a u rujnu 1941. izabran je za redovitog sveučilišnog docenta na katedri za histologiju i embriologiju Veterinarskog fakulteta. Nakon umirovljenja dotadašnjeg predstojnika Zavoda, povjerava mu Fakultetsko vijeće vodstvo Zavoda za histologiju i embriologiju na kojem je u srpnju 1945. izabran za izvanrednog, a u lipnju 1947. za redovitog profesora. U tridesetogodišnjoj profesorskoj karijeri dva puta je biran za dekana istog fakulteta. Školske godine 1952./53. izabran je za rektora zagrebačkog sveučilišta. Bio je to prvi veterinar rektor Sveučilišta. Za prorektora zagrebačkog sveučilišta izabran je u školskoj godini 1953./54.

Kada su odlukom Vijeća Veterinarskog fakulteta u ožujku 1951. godine spojeni Zavod za histologiju i embriologiju i Zavod za anatomiju u jedinstveni zavod, kao što su to i sada, prof. Varićak postaje njegov predstojnik i tu dužnost obavlja neprekidno sve do 1974. Varićak je bio veoma dobar predavač te veoma strpljiv i savjestan ispitivač pa ga je u poslijeratnom vremenu zbog velikog broja studenata medicine dekanat Medicinskog fakulteta u Zagrebu zamolio da preuzme ispite iz histologije i embriologije za dio studenata medicine. Tu je dužnost savjesno obavljao sedam godina, od 1946. do 1952. Deset godina je predavao histologiju i embriologiju i studentima Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. Zbog dugogodišnjeg stručnog iskustva i uspješnog znanstvenog djelovanja bilo mu je povjereno vodstvo III. stupnja nastave na Veterinarskom i Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Bio je mentor i ocjenjivač brojnih doktorskih, magistarskih i diplomskih radova na Veterinarskom, Prirodoslovno-matematičkom i Medicinskom fakultetu.

Kao istaknuti vrhunski znanstveni djelatnik, koji je objavio velik broj znanstvenih radova i rasprava u domaćim i stranim publikacijama s velikim udjelom u razvoju visokoškolske nastave i organizaciji znanstvenog rada ispunio je sve uvjete da postane 1955. dopisni, a već 1958. redoviti član JAZU. Bio je član Odjela za medicinske znanosti (Veterinarska sekcija) i član Odjela za prirodne znanosti (Biološka sekcija). Izborom za tajnika odjela 1958. postao je i član Predsjedništva Akademije.

ZNANSTVENO I DRUŠTVENO DJELOVANJE

Varićak je objavio oko 180 znanstvenih radova i rasprava prema popisu tiskanom u publikaciji "Teodor Varićak - 1907.-1977." koju je izdala JAZU 1980. u Zagrebu. Objavljivao ih je u domaćim i stranim časopisima i publikacijama, na njemačkom i francuskom jeziku. U pisanju je bio neumoran do posljednjeg dana života. Posljednju redakciju za tisak pripremljenih skripata iz mikroskopske anatomije obavio je samo tjedan dana prije smrti.

Bio je dugogodišnji glavni urednik i redoviti suradnik u časopisima: Acta biologica - Prirodoslovna istraživanja, Thalassia lugoslavica, Priroda (od 1958. do 1968.), Biološki glasnik od 1953. do 1975. godine. Ovo glasilo Hrvatskog prirodoslovnog društva dobiva 1970. novo latinsko ime Periodicum biologorum. Varićak je pet godina bio glavni urednik. Svestranim zalaganjem, dugogodišnjim iskustvom i širinom svojih pogleda pomogao je da časopis stekne međunarodni ugled, pa je tako 1972. primljen u krug najkvalitetnijih svjetskih znanstvenih časopisa iz područja prirodnih znanosti. Bio je neumoran aktivni suradnik u Veterinarskom arhivu, časopisu Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. U istom časopisu izlazi i njegov zadnji prilog 1977. pod naslovom "Fran Zavornik kao društveni radnik".

Sa stručnim i znanstvenom izlaganjima sudjeluje na brojnim kongresima i znanstvenim skupovima u domovini i inozemstvu. Kao istaknuti i priznati znanstvenik bio je član stručnih društava u inozemstvu. Među ostalim bio je doživotni član Anatomische Gesellschaft-a u Njemačkoj, član utemeljitelj Europskog društva za endokrinologiju u Parizu, počasn član Bugarskog društva anatoma, histologa i embriologa u Sofiji itd. Na stručnom sastanku Anatomische Gesellschafta održanom 1970. u Würzburgu povjereno mu je da organizira u Zagrebu 66. sastanak toga društva. On je u okviru JAZU i Sveučilišta u Zagrebu organizirao i uspješno proveo u Zagrebu 1. - 4. lipnja 1971. taj sastanak pod nazivom "Povijest i dostignuća istraživanja u Zagrebu u humanoj i usporednoj anatomiji kralježnjaka". Tom znanstvenom skupu bilo je nazočno mnogo znanstvenika s raznih strana svijeta.

Kao prijatelj prirode i prirodnih ljepota, već je sa sedam godina postao osobno pretplatnik časopisa "Priroda". Kao gimnazijalac učlanio se u Hrvatsko prirodoslovno društvo u Zagrebu, a pročelnik Biološke sekcije tog društva bio je od 1948. do 1953. Za predsjednika savjeta Instituta za biologiju mora u Rovinju i Biološkog instituta u Dubrovniku bio je izabran nekoliko puta. Svojom stručnošću i istraživanjima pridonosio je popularizaciji i afirmaciji tih instituta, boraveći u njima mnogo godina, osobito u ljetnim mjesecima. Preko četrdeset godina bio je aktivni član tadašnjeg Jugoslavenskog veterinarskog društva. Među brojnim društvenim funkcijama treba još spomenuti da je bio član Savjeta Instituta Ruđer Bošković i Instituta za medicinu rada, predsjednik Udruženja anatoma bivše Jugoslavije, Društva veterinara i veterinarskih tehničara, Društva nastavnika sveučilišta i visokih škola, a smrt ga je zatekla na položaju predsjednika Društva anatoma, histologa i embriologa.

LJUBITELJ PRIRODE, PRIRODNIH LJEPOTA I OBITELJI

Već kao dijete i pučkoškolac pokazivao je veliko zanimanje za prirodu. Zavolio je prirodne ljepote, pa je već u tom uzrastu zajedno s braćom često boravio na obližnjim obroncima Bilogore ili livadama ravne Podravine u okolici Koprivnice. Zajedno s braćom uspješno djeluje u srednjoškolskom udruženju prijatelja prirode na koprivničkoj gimnaziji. U tim udruženjima Teodor je nastavio

djelovati još nekoliko godina i kao student veterine, jer je zbog roditelja bio vezan za svoj rodni grad. Uz rad i djelovanje na Fakultetu, često je i rado, kada god mu se pružila prilika, odlazio u prirodu. Odlično je poznao pojedine vrste biljaka, a njihove je stručne nazive znao i na latinskom jeziku. Dobro je poznao ornitofaunu, tj. ptice koje obitavaju u našim krajevima, zatim sisavce i ribe, kojima se inače i znanstveno mnogo bavio.

Njegov dobar prijatelj i suradnik na Fakultetu, prof. dr. Albert Frank piše u osmrtnici "Akademik prof. dr. sc. Teodor Varićak, među ostalim i ovo o njegovoj ljubavi za prirodu: "Zajedno s pok. prof. Ivom Horvatom i s pok. Akademikom Branimirom Gušićem zalagao se uspješno za proglašenje nacionalnih parkova Risnjak, Plitvička jezera, Mljet, Velika Paklenica i za zaštitu slapova rijeke Krke. Isto je aktivno sudjelovao na skupovima za zaštitu prirode i čovjekove okoline. U Zagrebu je bio izabran za počasnoga člana Hrvatskog prirodoslovnog društva".

Osim prirode, volio je svoju obitelj kojoj je posvećivao svaki dio slobodnog vremena. Otkad je započeo djelovati na Veterinarskom fakultetu stalno je boravio u Zagrebu i tu osnovao obitelj. Oženio se Danicom Krznar iz Križevaca. Supruga mu je bila vjerna životna pratiteljica, a svojim znanjem francuskog jezika i rješavanjem njegovih administrativnih poslova veoma je mnogo pridonijela njegovima znanstvenim uspjesima i djelovanju. Danas živi u Zagrebu jedini potomak sin Vojislav koji uspješno kao inženjer elektrotehnike vodi privatno poduzeće INPUT u Zagrebu.

PRIZNANJA ZA ZNANSTVENI DOPRINOS

Za svoj dugogodišnji i uspješan rad i djelovanje u struci, za znanstveni, pedagoški i društveni rad, primio je brojna priznanja, zahvalnice i odličja: Nagradu Rektorata Sveučilišta u Zagrebu za naučnu i pedagošku djelatnost, Diplomu za počasno članstvo Društva anatoma, histologa i embriologa Bugarske iz Sofije 1975. godine, a nagradu "Spiridon Brusina" dodijeljena mu je 1975. godine, uz počasno članstvo u Hrvatskom prirodoslovnom društvu u Zagrebu. Od državnih odlikovanja bivše države dobio je Orden rada sa zlatnim vijencem 1965. godine, a 1969. Orden zasluga za narod sa srebrnim zrakama. Najviše priznanje koje se dodjeljivalo u bivšoj državi, Nagradu AVNOJ-a, primio je 1970. godine za svoj znanstveni i pedagoški rad.

NA KRAJU ŽIVOTNOG PUTA

Unatoč dugoj i teškoj bolesti koja je započela početkom 1974., Varićak je neprekidno aktivno radio i stručno djelovao, iako sa smanjenom produktivnošću. Ponovno valja istaknuti da njegova aktivnost nije prestala gotovo do posljednjeg dana života. S preko 40 godina aktivnog rada, u mirovinu je otišao 1. listopada 1977., a nakon samo 14 dana u mirovini umro je u Zagrebu 14. listopada 1977. godine, u sedamdesetprvoj godini života.

Završavam riječima što ih je izrekao akademik Zoran Bujas, ondašnji tajnik Razreda za prirodne znanosti JAZU na kraju komemoracije akademiku Varićaku, 8. veljače 1978. u palači Akademije u Zagrebu: "Bez obzira na dob u kojoj umiru, vrijedni i plemeniti ljudi uvijek prerano odlaze. Ali iako iza života nema individualne egzistencije, iza izuzetnih ljudi ostaju njihova djela i njihovi čuvstveni i misaoni odjeci. U tom pogledu akademik Teodor Varićak biti će i dalje na svojevrsan način prisutan u sjećanjima svojih prijatelja, u svojim učenicima i u znanstvenoj i kulturnoj povijesti našega naroda."

Izvori i literatura:

1. Usmeni podaci ing. Boška Varićaka-Keranovića iz Zagreba
2. Imenik dostojanstvenika, činovnika i javnih službenika, kraljevine Hrvatske i Dalmacije, str. 430., 1901., str. 442. 1902.
3. Matična knjiga rođenih u župi Sv. Nikole u Koprivnici. Upis rođenih u 1881. godini, redni broj 40.
4. Matični ured u Koprivnici, knjiga rođenih, godine 1905., 1906., 1907., 1909.
5. Gradsko poglavarstvo u Sisku, domovnica, Teodor Varićak đak, živi u gradu Koprivnici. Sisak, 26. kolovoza 1918.
6. Matični ured Koprivnica, knjiga zavičajnih osoba u gradu Koprivnici iz godine 1925., str. 158.
7. Koprivničke novine, 19. 7. 1926., 28. 5. 1927., 27. 8. 1927. i 8. 10.1927.
8. Svjedočanstvo o višem tečajnom ispitu (ispitu zrelosti), Državna realna gimnazija u Koprivnici, br. 15., dne 20. juna 1926.
9. Apsolutorij, dokument izdan od Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, br. 1345/1930.
10. Diploma doktora veterinarske medicine dr. Teodor Varićak, Zagreb, 31. siječnja 1936. godine.
11. Spomenica Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1919.-1959., str, 38, 40, 41, 221, 222 i 223.
12. Različita godišta časopisa: Biološki glasnik, Veterinarski arhiv (izdavač Veterinarski fakultet u Zagrebu), Priroda (izdavač Hrvatsko prirodoslovno društvo), Periodicum biologorum i Praxis Veterinaria.
13. Kožarski vjesnik, Zagreb, god. I., br. 4., Privatni docent dr. Teodor Varićak: Izgled lica učinjene kože.
14. Mikroskop, Drugo izdanje. Priredili Milena i dr. Teodor Varićak, Zagreb, 1966.
15. Članci objavljeni u njemačkim stručnim časopisima (Berlin, 1938., Hanover, 1954., Leipzig, 1974.)
16. Povijest i dostignuća istraživanja u Zagrebu u humanoj i uporednoj anatomiji kralježaka. Redaktor prof. dr. Teodor Varićak. 66. sastanak "Anatomische Gesellschaft", Zagreb, 1.-4 lipnja 1971.
17. Dobitnici nagrade AVNOJ-a za 1970. Teodor Varićak-učenjak poznat u zemlji i inozemstvu. Vjesnik, 28., 29 i 30. studenoga 1970.
18. Teodor Varićak 1907.-1977. Spomenica JAZU, Zagreb, 1980., str. 1-40.
19. Veterinarski arhiv - Svezak 1/1978, str 1-3.
20. Praxis veterinaria, br.5.-6., listopad - prosinac, Zagreb, 1977., str. 349-351.
21. HAZU, 125. godina JAZU 1866.-1991., Zagreb 1991., str. 193.
22. Ko je ko u Jugoslaviji, Beograd, 1957., str. 752.
23. Jugoslavenski suvremenici, Ko je ko u Jugoslaviji, Beograd, 1970., str. 1115.

SUMMARY

Milivoj KOVAČIĆ, m.d.

A MEMBER OF ACADEMY Mr. TEODOR VARIĆAK FROM KOPRIVNICA

Family Varićek originates from Hercegovina, but around 1611 they moved to Lika and inhabit Kosinje. The most famous used to be Mihajlo, who became a military officer in the army of Baron Josip Jelačić. His son Dušan comes to Koprivnica in 1901, where he finished primary and secondary education and took the school-leaving examination. He completed the Faculty of Veterinary Medicine in Zagreb and upon graduating in 1934, he immediately got a position of an assistant professor at the Institute of Histology and Embriology of the same faculty. After defending his doctor's dissertation entitled "Development of hen's mill", he was promoted to the title of a doctor of veterinary medicine. He was honored with the title of a lecturer in September of 1941 and the one of a reader (associate professor) in 1945, while in 1947 he became a full professor at the Institute of Histology and Embriology. When the Institute merged with the Institute of Anatomy into a single Institute, Varićak becomes its principal.

In 1955 he becomes a corresponding member of the Yugoslav Academy of Science and Art, and as soon as 1958 he is a regular member of the academy, i. e. of the Department of Medical and Natural Sciences. He published about 180 scientific papers and dissertations in domestic and foreign periodicals in German and French. With professional and scientific presentations, he participated at numerous congresses and scientific conferences at home and abroad. Personally, he was a nature lover dedicated to his family.